

Uttalande om ansvarsfullt fiskeri på Island

Om detta uttalande

Detta uttalande görs av några av dem som ansvarar för den isländska fiskeindustrin, fiskeriministern, Islands havsforskningsinstitut (Hafrannsóknastofnun), Fiskeristyrelsen (Fiskistofa) och Islands fiskeriförening (Fiskifélag Íslands). Uttalandet är avsett att upplysa om den isländska fiskeindustrin och redogöra för de åtgärder som vidtas för att säkra att fisket drivs på ett ansvarsfullt sätt och att ekosystemet i havet runt Island behandlas rätt.

Uttalandet riktas till alla som är bekymrade över fiskbeståndens tillstånd och resursförvaltningen, i synnerhet de många som köper och konsumerar isländska fiskprodukter.

1 Island för en ansvarsfull fiskeripolitik

Fiskerinäringen har en central betydelse för den isländska ekonomin. Om näringen ska fortsätta att vara såväl den viktigaste näringen som den viktigaste exportindustrin måste fisket i havet runt Island drivas på ett ansvarsfullt sätt.

För att säkra att fisket drivs på ett ansvarsfullt vis har Island utvecklat ett resursstyrningssystem med fokus på hållbart utnyttjande av fiskbestånden och rätt behandling av ekosystemet. Styrningssystemet är i första hand baserat på omfattande forskning om fiskbestånden och det marina ekosystemet, beslut om fiskemetoder och fångstkvoter på vetenskaplig grund samt effektiv kontroll av fisket och den totala fångsten. Detta är huvudmomenten i det isländska kvotsystemet som syftar till trygga ansvarsfullt fiske och säkerställa fiskeresursens hållbarhet.

2 Kvotsystemet är resursstyrningssystemets grundval

Kvotsystemet är styrningssystemets hörnsten. Systemet är avsett att begränsa totalfångsten och förhindra att fiskbestånden beskattas mer än myndigheterna tillåter vid varje tidpunkt.

Kvotsystemet utgår från den fångstkvot som tilldelas varje fiskefartyg. Fiskefartygen tilldelas en viss del av den största tillåtna fångstmängden för vederbörande art. Fångstbegränsningen för varje fiskefartyg för varje fiskeriår bestäms således utifrån högsta tillåtna fångstmängd av respektive art och respektive fiskefartygs andel i totalfångsten.

Kvoten kan delas och flyttas över på andra fiskefartyg dock med vissa begränsningar.

3 Beståndsbedömning och fångstrådgivning enligt internationella kriterier

Myndigheternas årliga beslut om högsta tillåtna fångst baseras huvudsakligen på beståndsbedömning och experternas vetenskapliga fångstrådgivning.

Islands havsforskningsinstitut bedriver forskning om fiskbestånden i havet runt Island och ger myndigheterna fångstråd. Havsforskningsinstitutet är en självständig institution som hör under fiskeriministeriet. Institutet är den viktigaste forskningsinstitutionen på Island för havs- och fiskforskning.

Beståndsbedömningar baseras på systematisk forskning om fiskbeståndens storlek och produktivitet samt det marina ekosystemet. Aktivt samarbete med internationella, vetenskapliga organisationer säkrar att man vid varje tidpunkt tillämpar internationellt erkända metoder som ger bästa möjliga information om tillståndet hos fiskbestånden runt Island.

Innan Havsforskningsinstitutet publicerar sina fångstråd genomgår dess bedömning av tillståndet hos de viktigaste fiskbestånden av vederbörande nämnd hos internationella havsforskningsrådet (ICES). Dessutom pågår samarbete med andra internationella

organisationer, däribland Nordostatlantiska fiskerikommissionen (NEAFC) och Nordvästatlantiska fiskeriorganisationen (NAFO), angående bestånd utanför Islands fiskegräns. Samarbetet med internationella organisationer inom detta område säkrar att arbetet uppfyller internationella kriterier.

4 Beslut om högsta tillåtna fångst på vetenskaplig bas

Fiskeriministern beslutar årligen om högsta tillåtna fångst för varje kvotreglerad art. Beslutet baseras huvudsakligen på vetenskaplig bedömning av beståndens och det marina ekosystemets tillstånd.

Överensstämmelse mellan vetenskapliga fångstråd och myndigheternas beslut är en grundläggande förutsättning för en ansvarsfull resursförvaltning. Myndigheternas beslut baseras på sociala och ekonomiska faktorer men alltid med fokus på att trygga långsiktigt fiskbeståndens hållbarhet. Isländska myndigheters förvaltningsstrategi går ut på att säkra bärkraftig fiskeindustri på lång sikt.

5 Effektiv fångstkontroll och tillämpning

Effektiv kontroll ingår som en integrerad del i en ansvarsfull resursförvaltning och kontrollen ser till att fångsterna vid Island är i överensstämmelse med den högsta tillåtna fångst varje år.

Fiskeristyrelsen ser till att lagar och förordningar avseende resursstyrningen efterlevs och den har även tillsyn med fångstmetoder och bearbetning av fångsten. Fiskeristyrelsen är en myndighet som hör under fiskeriministeriet. Fiskeristyrelsens tillstånd behövs för allt kommersiellt fiskeri.

All fångst som förs i land måste vägas av officiellt godkänd hamnpersonal. Efter vägningen registreras fångsten av vederbörande hamnmyndighet i Fiskeristyrelsens centrala databas. Det innebär att man alltid har överblick

över hur mycket respektive fiskefartyg har fiskat och hur mycket av kvoten återstår. Fiskeristyrelsens inspektörer har tillsyn med att vägning och registrering sker på ett korrekt sätt. Information om varje fiskefartygs tillåtna fångst och kvotanvändning uppdateras regelbundet och finns enligt lag tillgänglig på Fiskeristyrelsens sajt varmed full transparens uppnås.

Fångstredskapen står under effektiv kontroll liksom fångstens sammansättning och dess behandling om bord. Inspektörerna har tillgång till fiskfartygens loggböcker med uppgifter om fångstplatser, fångstdatum, vilket fångstredskap användes och fångstmängd. Om kontrollen visar för högt antal småfisk eller yngel i fångsten förbjuder Havsforskningsinstitutet omedelbart allt fiske i området temporärt.

Isländska kustvakten, som hör under justitieministeriet, har tillsyn med fiskefartyg som opererar i isländska vatten och bevakar avstängda områden. Kustvakten inspekterar även fångstredskapen, t.ex. nätens maskstorlek.

6 Säkra fångstuppgifter

Att tillsynen med fiskeriet och fångstkontrollen är effektiv syns bl.a. av den goda överensstämmelsen som finns mellan den högsta tillåtna fångsten och den faktiska fångsten varje år.

Alla som köper och/eller säljer fångst måste rapportera till Fiskeristyrelsen med uppgifter om köpet, försäljningen eller användningen av fångsten. Om diskrepans uppstår i Fiskeristyrelsens databas mellan dessa rapporter och vägningssuppgifter från hamnarna vidtas åtgärder om anledning finns. Detta säkrar en självständig kontroll av fångstuppgifterna.

Erfarenheten visar att god överensstämmelse finns mellan fångstuppgifterna hos Fiskeristyrelsen och uppgifter om exporterad fisk som registreras på annat håll. Denna

överensstämmelse visar att fångststoppgifterna är pålitliga.

7 Hårda straff vid brott mot lagbestämmelser om resursstyrningen

Brott mot lagar och förordningar om resursförvaltningen leder till böter eller indragen fiskelicens oavsett om brottet var avsiktligt eller berodde på slarv. Större och upprepade, avsiktliga brott kan ge allt upp till sex års fängelse.

Om fångsten hos ett fartyg överskrider dess fiskekvot för arten ifråga måste rederiet skaffa sig tilläggskvot för denna art. Om det inte görs inom en viss tid kan fiskelicensen dras in och böter måste betalas för den otillåtna fångsten.

8 Omfattande forskning om fiskets påverkan på det marina ekosystemet

Beslut om bärkraftigt fiske och annat utnyttjande av havets resurser måste baseras på omfattande kunskap om havet runt Island och dess ekosystem.

Det isländska Havsforskningsinstitutet bedriver omfattande forskning om statusen och produktiviteten hos de fiskbestånd som utnyttjas kommersiellt liksom långsiktig forskning om miljön och ekosystemet i havet runt Island. Forskningsresultaten ligger till grund för den rådgivning som institutet ger om hållbart utnyttjande av fiskbestånden. Dessutom undersöker institutet fångstredskapens påverkan på ekosystemet, bl.a. bottentrål, långrev, nät och midvattentrål liksom fiskeredskapens selektivitet. Forskningen om fångstredskapens påverkan är bland annat avsedd att minimera i möjligaste mån denna påverkan på havsmiljön.

9 Särskilda åtgärder för att skydda småfisk och ekosystemet

Olika säråtgärder vidtas för att skydda småfisk och känslig miljö bland annat regler om tillåtna fångstredskap på bestämda platser och avstängning av fiskeområden. Bland åtgärderna

finns även regler om minsta tillåtna maskstorlek och krav på användning av teknik för att sortera bort småfisk.

Om kontrollen visar att andelen småfisk i fångsten eller bifångsten överskrider vissa riktvärden kan Havsforskningsinstitutet avstänga området ifråga för fiske under en viss tid. Avstängningen träder i kraft inom några få timmar. Om andelen småfisk överskrider riktvärdet upprepade gånger kan området bli avstängt för fiske en längre tid.

Ett flertal sådana långtidsavstängningar brukar vara i kraft vid varje tidpunkt men det är fiskeriministeriet som fattar beslut om dem. Avstängningen kan gälla vissa fiskeredskap, fartygsstorlek eller allt fiske en viss tid. Varje år vidtas sådana åtgärder för att skydda torskens och andra bottenfiskars lekplatser. Dessutom är helt förbjudet att använda bottentrål på vissa platser, t.ex. där det finns koraller eller i annan känslig miljö.

10 Klara regler om dumpning och bifångst

Fiskefartygen måste landa all fångst de får. Det är straffbart enligt lag att dumpa fångst i havet igen.

Om ett fartyg överskrider sin kvot för någon art kan rederiet ifråga skaffa sig tilläggskvot inom en viss tidsgräns efter att fångsten landas. Fiskefartyg kan landa en liten procent av fångsten, vanligen bifångst, utanför kvoten. Denna del säljs på auktion och inkomsten går till en marin forskningsfond.

Fiskeristyrelsen och Havsforskningsinstitutet undersöker och bedömer hur mycket fisk dumpas. Resultaten tyder på att en obetydlig del av den isländska fiskeflottans fångster dumpas igen i havet.

11 Ständiga förbättringar

Resursförvaltningen på Island har en lång historia och styrningssystemet har utvecklats

under decennier i syfte att göra fiskeriet både ekonomiskt lönsamt och hållbart med hänsyn till resursens utnyttjande och förnyelse.

De senaste åren har vidtagits olika åtgärder för att stärka den ekologiska aspekten av styrningssystemet. Större vikt läggs vid forskning och utveckling av metoder i detta avseende och rådgivning som tar hänsyn till olika interaktioner i ekosystemet såsom samspelet mellan arter, miljöförändringar och inverkan av många arter. Större vikt läggs också vid forskning om fiskeredskapens påverkan på ekosystemet, särskilt på havsbotten och de biologiska kulturerna där.

Den isländska fiskeindustrin kommer även i fortsättningen tillsammans med myndigheterna att främja ansvarsfull resursförvaltning och bekämpa olagligt fiske internationellt.

Islänningar har ambitionen att gå i spetsen för ansvarsfullt utnyttjande av havets resurser. Därför genomgår det isländska styrningssystemet och dess vetenskapliga grund ständiga förbättringar och information om det sprids internationellt.

Reykjavik den 7 augusti 2005

Undertecknarna av detta uttalande försäkrar att det innehåller en riktig beskrivning av det isländska styrningssystemet och de bestämda åtgärder som vidtas för att säkra hållbart utnyttjande av de förnyelsebara resurserna i havet runt Island.

Einar K. Guðfinnsson (sign)
Fiskeriminister

För Havsforskningsinstitutet
Jóhann Sigurjónsson (sign)

För Fiskeristyrelsen
Þórður Ásgeirsson (sign)

För Islands fiskeriförening
Pétur Bjarnason (sign)

Närmare information om isländskt fiske och det isländska kvotsystemet finns på sajterna www.fisheries.is, www.hafro.is och www.fiskistofa.is